

Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.**

● ↑
↗ ●
● →
↓ ●

EVROPSKI IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOM RAZVOJU 2021

Transformacija Evropske unije u cilju ostvarenja ciljeva održivog razvoja

Sažetak ključnih zaključaka i preporuka

Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.**

Sažetak ključnih zaključaka i preporuka

Postizanje SDG-a i izazovi u Evropi

Zaustavljanje pandemije COVID-19 u cijelom svijetu je preduslov za oporavak i brže napredovanje ka SDG-ima, kako u Evropi tako i globalno. Pandemija je zaustavila progres ka ispunjavanju SDG ciljeva u Evropi i drugdje tokom 2021. godine, uz skraćenje prosječnog životnog vijeka i rast stope siromaštva i nezaposlenosti u mnogim zemljama. Po podacima s početka novembra 2021. godine, u zemljama s visokim prihodima vakcinisano je 65% stanovništva (blizu 70% u EU27), naspram 2% u zemljama s niskim prihodima za koje su podaci dostupni. Pandemija COVID-19 je naglasila ozbiljne nedostatke u smislu globalne pripremljenosti za zdravstvene krize i nejednakog odgovora na iste. Povećanje finansijskih sredstava za zdravstvo u Višegodišnjem finansijskom okviru i radnom programu EU4Health 2021–2027, u kombinaciji sa ojačanim mandatom evropskog CDC-a i Evropske agencije za lijekove, trebali bi rezultirati boljom pripremljenošću i koordinacijom u EU, u skladu sa SDG 3 (Zdravlje i blagostanje).¹ Kako je već naglašeno u SDG 17 (Partnerstvom do ciljeva), Evropa mora nastaviti saradnju sa Ujedinjenim nacijama, G20, G7 i drugim ključnim partnerima na što bržoj vakcinaciji u cijelom svijetu, na iznalaženju finansijskih sredstava i otklanjanju fiskalnih prepreka za finansiranje hitnih troškova i planova oporavka u zemljama sa niskim i srednjim prihodima.

Pandemija otežava održivi razvoj u Evropi, ali SDG-i bi i dalje trebali služiti kao putokaz. Po prvi put od usvajanja SDG-a 2015. godine, prosječni SDG indeks za EU u 2021. godini nije zabilježio pozitivan pomak – zapravo je zabilježen neznatan pad prosjeka za EU27, uglavnom zbog negativnih uticaja na prosječni životni vijek, siromaštvo i nezaposlenost. Bez obzira na geopolitičke tenzije i pozive na osnižavanje SDG ambicija, SDG-i ostaju jedini integralni okvir za ekonomski, društveni i okolišni razvoj koji je usvojen od svih zemalja članica UN-a.

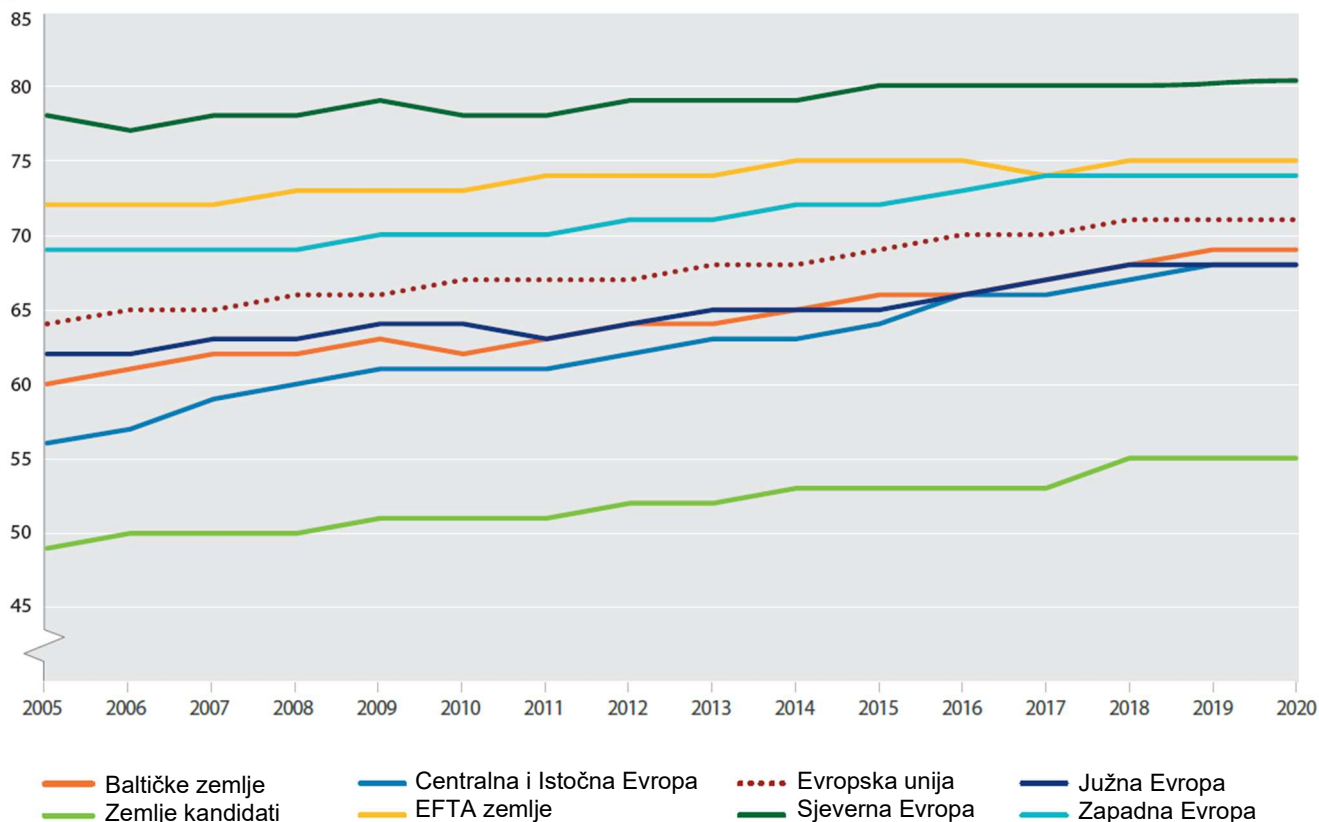
EU i dalje treba da predvodi implementaciju ciljeva interno i na međunarodnom planu u očekivanju SDG samita planiranog za septembar 2023. godine i nakon toga. Koordinirani naponi na efektivnoj realizaciji planova oporavka EU i ambicioznih političkih i finansijskih instrumenata usvojenih 2020. i 2021. godine, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, mogu intenzivno doprinijeti UN-ovoj Deceniji akcije za SDG-e.

1. SDG cilj 3.d glasi: "Ojačati kapacitete svih zemalja, a posebno zemalja u razvoju, za rano upozoravanje, smanjivanje rizika i upravljanje nacionalnim i globalnim zdravstvenim rizicima".

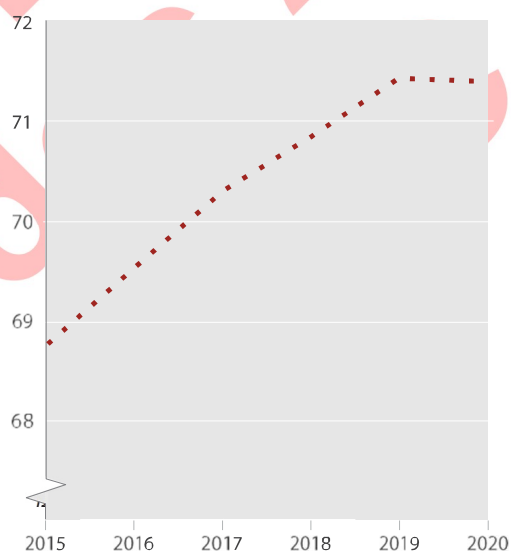
Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM** do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.

SDG indeks za zemlje EU27 je 2021. godine neznatno opao, po prvi put od usvajanja SDG-a 2005. godine, i to zbog pandemije COVID-19.

SDG Indeks

SDG indeks za EU27, 2015–2020

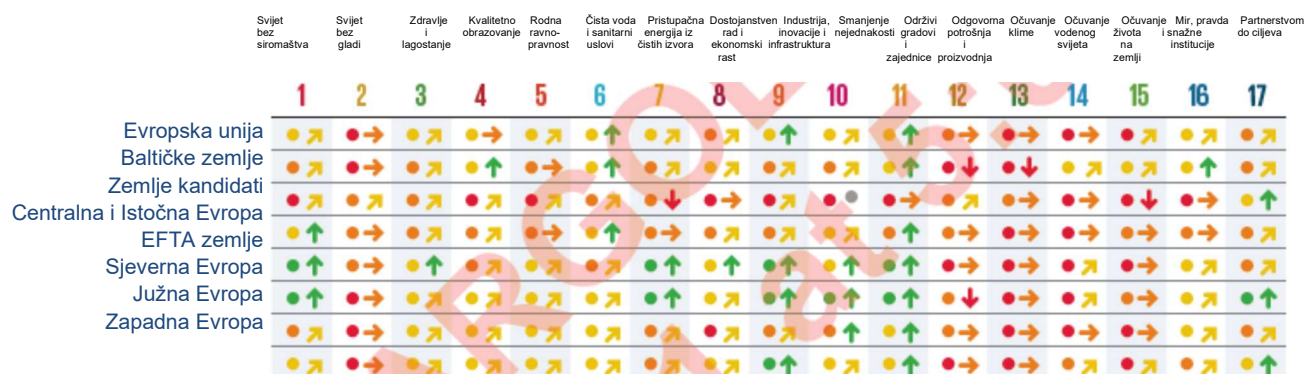
Napomena: ponderirani prosjek za svaku podregiju. Baltičke zemlje: Estonija, Latvija i Litvanija. Zemlje kandidati: Albanija, Republika Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Srbija i Turska. Centralna i Istočna Evropa: Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Mađarska, Poljska, Rumunija, Slovačka i Slovenija. Sjeverna Evropa: Danska, Finska i Švedska. Južna Evropa: Kipar, Grčka, Italija, Malta, Portugal i Španija. Zapadna Evropa: Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Irska, Luksemburg i Nizozemska. EFTA zemlje: Island, Lihtenštajn, Norveška i Švicarska.

Izvor: autori.

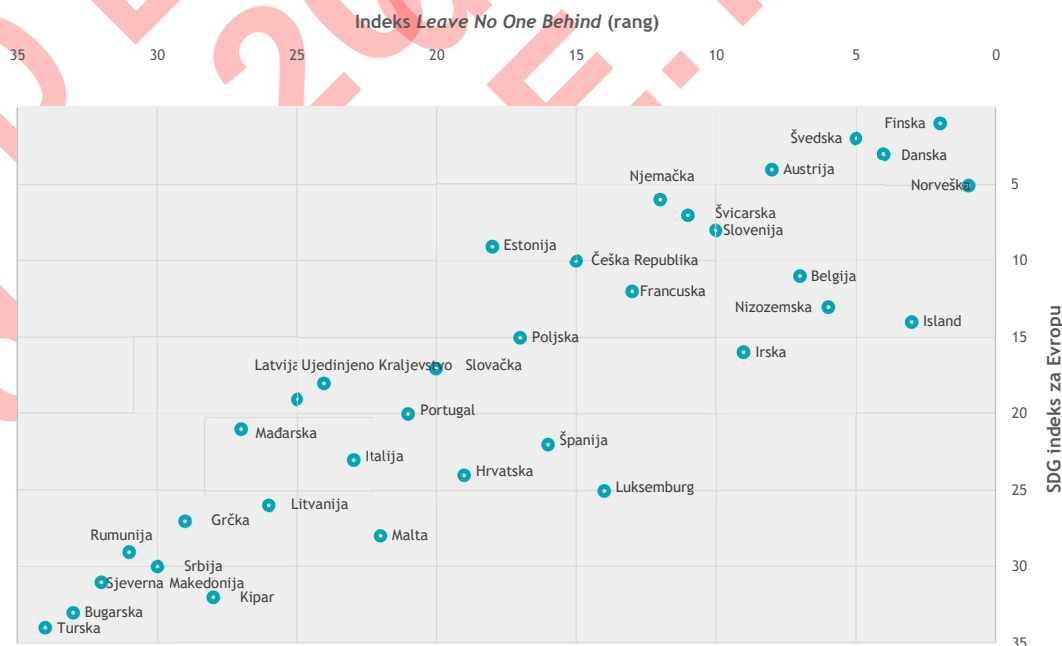
Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM** do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.

Najveći izazovi za SDG u Evropi leže u oblasti održivih načina ishrane te poljoprivredi, klimi i biodiverzitetu (SDG2, 12-15), u brzem ujednačavanju životnih standarda između zemalja i regija, kao i potrebi za bržim napredovanjem prema mnogim ciljevima. Finska se 2021. našla na vrhu SDG indeksa za evropske države (i globalno), pošto je bila manje pogođena pandemijom COVID-19 od većine drugih zemalja EU. Prate je još dvije sjevernoevropske države: Švedska i Danska. Ipak, isto kao i ostatak Evrope, ove zemlje se susreću sa ozbiljnim izazovima u ispunjavanju SDG ciljeva u oblastima održivih načina ishrane i poljoprivrede, klimi i biodiverziteta, dijelom zbog efekata međunarodnog preliivanja – npr. krčenja šuma – utjelovljenih u trgovini. Stopa napredovanja je za mnoge ciljeve generalno previše spora da bi se do 2030. ti ciljevi ispunili, što važi i za Pariski klimatski sporazum do 2050. Rezultati zemalja kandidata za EU su bili dobro ispod prosjeka za EU, ali su ostvarivale napretke prije početka pandemije.

SDG rezultati za Evropu u 2021. g.

Zemlje koje postižu bolje rezultate u SDG indeksu postižu bolje rezultate i u indeksu "Niko ne smije biti zapostavljen" (orig. *Leave No One Behind*).

Napomena: Indeks *Leave No One Behind* (LNOB indeks) mjeri nejednakosti između grupa stanovništva unutar svake zemlje. Ovaj indeks posmatra četiri dimenzije: (1) ekstremno siromaštvo i materijalna oskudica; (2) nejednakost prihoda; (3) rodna ravnopravnost i (4) pristup kvalitetnim uslugama za sve. Zasniva se na 31 indikatoru. Na grafikonu je prikazan odnos između pozicija na LNOB indeksu i SDG indeksu ($r=0,88$). Za dodatne informacije vidi dio o metodologiji.

Izvor: autori

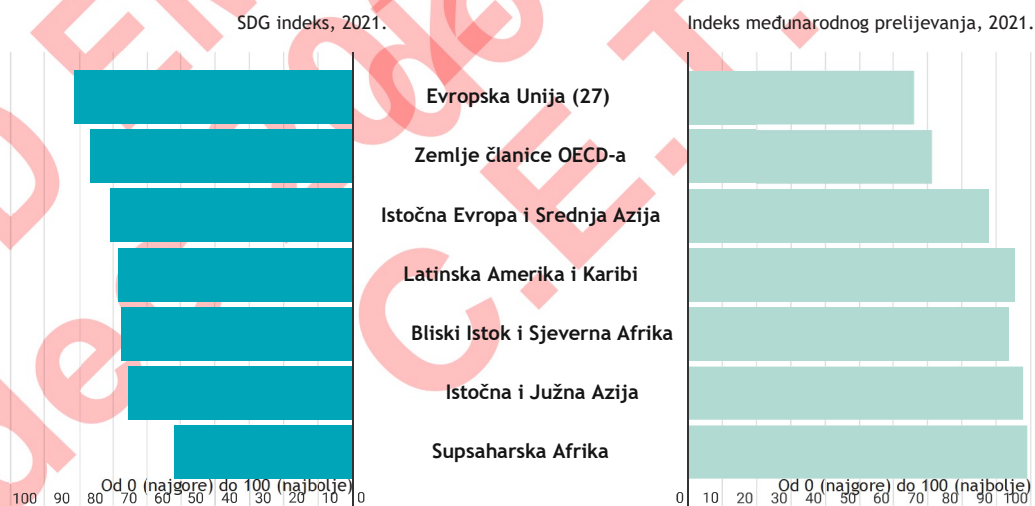
Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM** do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.

Oporavak i rad na ciljevima u oblasti klime i biodiverziteta mora biti popraćen ambicioznim društvenim politikama solidarnosti kako niko ne bi bio zapostavljen (*Leave No One Behind*). Osjetljive grupe i kategorije stanovništva – uključujući siromašne, žene i migrante – su bile naročito pogođene zdravstvenim i socioekonomskim efektima pandemije, kako u Evropi tako i u ostatku svijeta. Ali jaki faktori automatske stabilizacije i namjenske politike usmjerene na zaštitu ekonomije i ljudi u EU su ublažile uticaj COVID-19 na ciljeve održivog razvoja u poređenju sa većinom drugih regija u svijetu. Zemlje na vrhu SDG indeksa su na vrhu i *Leave No One Behind* (LNOB) indeksa, što ukazuje na to da su održivi razvoj i smanjenje nejednakosti ciljevi koji se međusobno podupiru. Na međunarodnom nivou, COP26 održan u Glasgowu je naglasio potrebu za ambicioznim klimatskim obećanjima i aktivnostima u kombinaciji sa snažnim društvenim politikama i međunarodnom solidarnošću, u cilju pružanja podrške ugroženim zemljama i populacijama.

Treba uložiti dodatne napore u što brže ujednačavanje životnih standarda među evropskim zemljama. SDG 17 (Partnerstvom do ciljeva) poziva na umanjivanje nejednakosti između zemalja, koje se u Evropi generalno naziva konvergencija. Naši zaključci indiciraju da je SDG 9 (Industrija, inovacije i infrastruktura) cilj sa najširim rasponom rezultata u evropskim zemljama, zbog toga što mnoge od njih ostvaruju jako dobre rezultate ("zeleno" na instrument tabli), dok mnoge druge imaju vrlo loše rezultate ("crveno" na instrument tabli). Kapaciteti za obrazovanje i inovacije se moraju ojačati kako bi se ubrzala konvergencija životnih standarda širom država članica EU kao i kandidata za članstvo u EU. SDG-i predstavljaju koristan okvir za konstruktivni dijalog i razmjenu informacija između država članica EU i kandidata sa Zapadnog Balkana.

Evropa je globalni predvodnik na polju SDG-a, ali uzrokuje negativna prelijevanja na međunarodnom nivou. U našem globalnom SDG indeksu za 2021. godinu, prvih deset mjesta zauzimaju evropske zemlje (od kojih je devet članica EU). Zapravo se sve zemlje u prvih 20, osim Japana, nalaze u Evropi. Mnoge evropske zemlje se nalaze i na vrhu rang liste najsretnijih zemalja svijeta prema *Izvještaju o sreći u svijetu* za 2021. godinu, koji također objavljuje

EU27 je globalni predvodnik na polju SDG-a, ali eksternalizira ekonomske, društvene i okolišne posljedice u inostranstvo, naročito posredstvom trgovine.

Napomena: Indeks prelijevanja posmatra prekogranične efekte koje određena zemlja proizvodi a koji utiču na sposobnost drugih zemalja da ostvare svoje SDG-e. Indeks prelijevanja obuhvata okolišne i društvene efekte trgovine i potrošnje (negativna prelijevanja uključuju emisije CO₂, prijetnje po biodiverzitet i nesreće na radu), finansijska prelijevanja (npr. finansijske tajne i izmještanje dobiti) i prelijevanja u okviru sigurnosno-razvojne saradnje (formalna razvojna saradnja i izvoz oružja). Formalna razvojna saradnja je primjer pozitivnog prelijevanja. Rezultate treba tumačiti na isti način kao i kod SDG indeksa, odnosno na skali od 0 (najgore, značajna negativna prelijevanja) do 100 (najbolje moguće, bez značajnih negativnih prelijevanja). Da bi se omogućila međunarodna poređenja, većina indikatora prelijevanja se iskazuje po glavi stanovnika. Rezultati za Indeks prelijevanja i rang liste su dostupne na internet adresi: www.sdgindex.org.

Izvor: Sachs et al, 2021

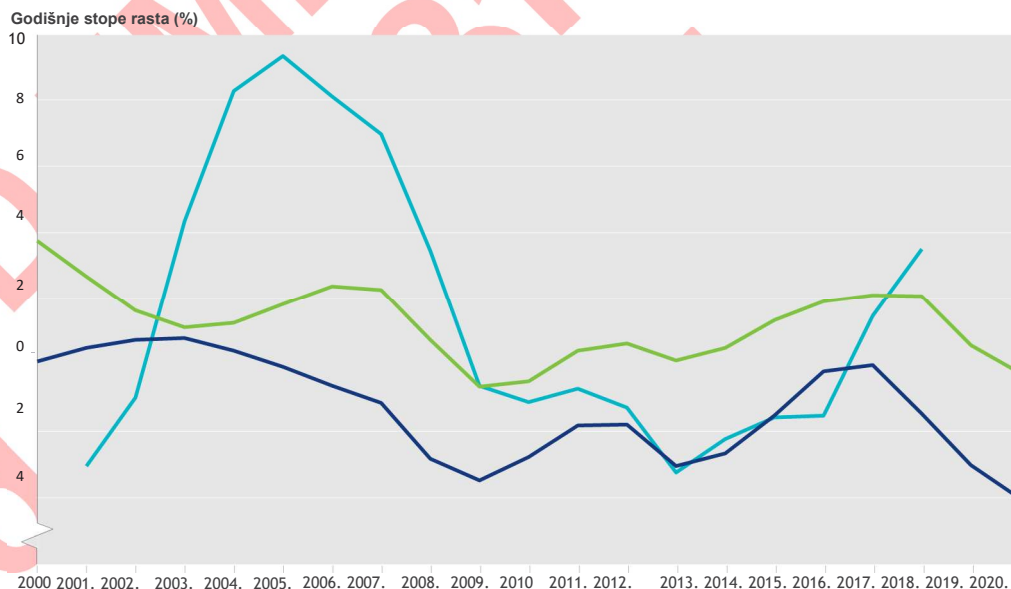
Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.**

SDSN. Usvajanjem Evropskog zelenog plana 2019. godine, kao i povezanih propisa uključujući zakon o klimi i fit-for-55 paket, Evropa je postala prvi kontinent koji je hrabro objavio svoju posvećenost klimatskoj neutralnosti do sredine ovog stoljeća. Time je Evropa postavila globalni standard. Međutim, ozbiljni SDG izazovi su i dalje prisutni u svim evropskim zemljama i potrebni su dalji napori da bi se evropske domaće transformacije uskladile sa njenim vanjskim odnosima i saradnjom. Naš indeks međunarodnog prelijevanja ukazuje na to da evropske zemlje stvaraju znatna negativna prelijevanja van regije – sa ozbiljnim okolišnim i socioekonomskim posljedicama za ostatak svijeta. Na primjer, uvoz odjeće, tekstilnih i kožnih proizvoda u EU je povezan sa 375 nezgoda na radu sa smrtnim ishodom i 21.000 bez smrtnog ishoda svake godine. Drugi prominentni primjeri toga kako trenutna potrošnja u zemljama EU doprinosi degradaciji okoliša van Evrope uključuje krčenje šuma i gubljenje biodiverziteta zbog trgovine drvetom, palminim uljem, kafom, gumom, sojom i drugim robama.

Nema indikacija o razdvajanju ekonomskog rasta od okolišnih prelijevanja ugrađenih u potrošnju u EU. Uvozom npr. cementa, čelika i fosilnih goriva:

– Evropa proizvodi emisije CO₂ u drugim dijelovima svijeta, između ostalog u Africi, pacifičkom dijelu Azije i Latinskoj Americi. Dok su se domaće emisije CO₂ u EU u prosjeku smanjile od 2015. – bez obzira na značajne razlike između država članica EU i tvrdnji da je stopa razdvajanja i dalje nedovoljna za postizanje neto nultih emisija do 2050. (Bruegel, 2021) – emisije CO₂ koje u inostranstvu nastaju radi podmirivanja potrošnje u EU (tzv. *uvozne emisije CO₂*) su u 2018. porasle za oko 3,5%, odnosno više od BDP-a. Prehrambeni nabavni lanci u EU isto tako rezultiraju brojnim negativnim uticajima na biodiverzitet i korištenje zemljišta u ostatku svijeta. Razdvajanje društveno-ekonomskog rasta od negativnih domaćih i uvoznih uticaja na klimu i biodiverzitet zahtijeva ulaganje dodatnih napora u domaće mjere i međunarodnu saradnju.

Emisije CO₂ u inostranstvu nastale u cilju zadovoljavanja potrošnje roba i usluga u EU rastu brže od BDP-a.

— Uvozni CO₂ (tona po glavi stanovnika) — BDP (po glavi stanovnika)
 — Emisije CO₂ iz proizvodnje (tona po glavi stanovnika)

Napomena: Uvozne emisije CO₂ predstavljaju emisije CO₂ u inostranstvu (npr. u proizvodnji cementa ili čelika) nastale da bi se zadovoljila potrošnja roba i usluga u EU27. Trogodišnji pomični prosjek.

Izvor: autori. Zasnovano na: Eurostat (2021), IE-LAB i Svjetska banka.

Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.**

Evropski zeleni plan, Oporavak EU i SDG-i

EU već ima ili priprema zakonodavne i političke alate za rješavanje većine izazova vezanih za SDG-e, ali i dalje nedostaje jasna vizija kako planira ostvariti SDG-e. Evropska komisija se pokazala kao izvanredan predvodnik na polju SDG-a, kako prije tako i nakon njihovog usvajanja. Evropski zeleni plan je kamen temeljac za implementaciju SDG-a u Evropi, iako direktno daje doprinos samo za 12 od ukupno 17 SDG-a i mnoge društvene dimenzije SDG-a ne obuhvata u cjelosti. Zbog nepostojanja politički usaglašenih ciljnih vrijednosti za mnoge SDG indikatore, Eurostat u svom godišnjem izvještaju o SDG-ima prati napredak ka postizanju zacrtanih ciljeva za samo 15 od ukupno 102 indikatora. Ovi indikatori se pretežno odnose na klimatske promjene, potrošnju energije i obrazovanje. EU integrira SDG-e u druge politike i instrumente (nedavno i u smjernice za "bolju regulativu"), ali čak i iskusni posmatrači se mogu pogubiti u moru instrumenata, ciljeva i indikatorskih okvira za razne izazove vezane za SDG-e. I dalje je teško razaznati SDG prioritete u procesima izrade politika i mapama puta u EU. Nadograđujući se na *Radni dokument za zaposlene iz 2020.* i *Zaključke* Vijeća Evrope objavljene 22. juna 2021. godine, EU mora pripremiti integrisan i sveobuhvatan pristup implementaciji SDG-a i jasno komunicirati o njima.

Integrisani pristup SDG-ima mora biti usmjeren na tri okvirne oblasti: (i) interni prioritete, (ii) diplomatiju i razvojna saradnja i (iii) negativna međunarodna prelijevanja.

Interno posmatrano, koncept SDG transformacija može pomoći EU da uokviri narativ koji će se moći operativno primijeniti i lako komunicirati. Grupisanjem značajnijih sinergija i eventualnih kompromisa, transformacije se mogu usmjeriti na najveće mogućnosti za implementaciju i izazove sa kojima se regija suočava. Na temelju Šest transformacija i drugih okvira, SDSN za EU predlaže šest SDG transformacija usklađenih sa Evropskim zelenim planom i drugim strategijama i politikama EU (vidi 2. dio). U kontekstu u kojem su prioritizacija SDG-a i Agenda 2030. pod sve većim pritiskom zbog pandemije i geopolitičkih tenzija, od vitalne je važnosti da EU nastavi eksplicitno izražavati svoju posvećenost SDG-ima na domaćem i međunarodnom planu i da osigura da su ciljevi politika i mehanizmima povezani sa SDG-ima.

Predlažemo četiri prioritete akcije kojima će se SDG-i ubrzati u EU i internacionalno:

1. Objaviti **zajedničku političku izjavu** sva tri upravna stuba EU – Vijeća Evrope, Evropskog parlamenta i Evropske komisije – u znak potvrde njihove snažne posvećenosti Agendi 2030 u odgovoru na pandemiju COVID-19 i njene posljedice, kao i novom zamahu u nastojanjima usmjerenim na postizanje SDG-a.
2. Pripremiti **Komunikaciju Evropske komisije sa pojašnjenjem načina na koji EU namjerava postići SDG-e**, sa ciljnim vrijednostima, rokovima i mapama puta. Ova Komunikacija bi se mogla redovno ažurirati. Uz to bi mogla ukazivati na pitanja u kojima bi politike mogle biti ambicioznije i pitanja za koja treba donijeti dodatne politike.
3. Uspostaviti **novi mehanizam ili obnoviti mandat Multiakterske platforme** za strukturisani rad sa civilnim društvom i naučnicima u oblasti SDG politika i monitoringa.
4. Izraditi **Dobrovoljnu nacionalnu analizu u cijeloj EU** prije SDG samita planiranog za septembar 2023. Ova analiza bi trebala obuhvatiti **interne prioritete** kao i **diplomatiju i međunarodne akcije** usmjerene na oporavak i zaštitu globalnih javnih dobara i adresirati međunarodna prelijevanja.

EU mora voditi multilateralnu diplomatiju za Zeleni plan i SDG-e, uključujući i prema Kini i Africi. Predvodništvo i diplomatija Evropske unije će biti kritično važni za napredak multilateralnih procesa i ostvarenje SDG-a u: Generalnoj skupštini UN, Političkog foruma na visokom nivou za SDG-e, G7 (kojim u 2022. godini predsjedava Njemačka), G20 (kojim u 2022. godini predsjedava Indonezija) i Godišnjih skupština IMF-a i Svjetske banke. Otvoren dijalog i saradnja s Kinom u oblasti proizvodnje i distribucije vakcina, globalnog zaustavljanja COVID-19, infrastrukture u Evroaziji i saradnje u Africi će biti od posebne važnosti.

Šesti Samit EU-Afrika koji će održati početkom 2022. bi trebao predstavljati dobru priliku za uspostavljanje novog, ambicioznog partnerstva sa Afrikom. EU i države članice bi trebale povesti inicijative za mobilizaciju adekvatnih finansijskih sredstava iz bogatih zemalja i od bogatih pojedinaca – koji su najodgovorniji za klimatske krize i gubitak biodiverziteta – i upotrijebiti ih za SDG transformacije i prilagođavanje klimatskim promjenama u najranjivijim zemljama, npr. malim ostrvskim zemljama u razvoju. Novo partnerstvo pod nazivom Pravedna tranzicija za Južnu Afriku najavljeno na COP26, za koje su UK, SAD, Francuska, Njemačka i EU obećale 8,5 milijardi dolara

Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.**

pomoći Južnoj Africi za prelazak sa trenutne ovisnosti o fosilnim gorivima na čisti i obnovljivi elektroenergetski sistem, moglo bi popločati put novim oblicima saradnje između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju.

Da bi osigurala međunarodni legitimitet, EU mora raditi na otklanjanju međunarodnih prelijevanja. Potcrtavamo negativne uticaje koje evropske zemlje i bogate zemlje generalno imaju na ostatak svijeta posredstvom svog trgovinskog i finansijskog prometa. Pored krčenja šuma i uticaja na okoliš ugrađenih u potrošnju stranih roba i usluga u EU, tolerisanje loših uslova rada u međunarodnim nabavnim lancima može ugroziti siromašne i posebno žene u mnogim zemljama u razvoju. Porezna utočišta i bankarske tajne mogu ugroziti sposobnost drugih zemalja da povećaju javne prihode neophodne za finansiranje SDG-a. Za rješavanje ove vrste prelijevanja će biti neophodne koherentne trgovinske i vanjske politike u okviru diplomatije Zelenog plana, jačanje porezne saradnje i transparentnosti, primjena evropskih standarda na izvoz i ograničavanje trgovine otpadom. Dogovor između 136 ekonomija da se krene prema globalnoj minimalnoj poreznoj stopi za korporacije predstavlja korak u pravom smjeru, ali konačni tekst tek treba biti odobren za implementaciju do 2023. godine. Predloženi mehanizam usklađivanja karbonskih granica (CBAM) i drugi mehanizmi usklađivanja i povezane odredbe mogu doprinijeti manjem izmještanju emisija i drugim negativnim uticajima, ali moraju biti popraćeni intenzivnijom tehničkom saradnjom i finansijskom podrškom da bi se ubrzao napredak zemalja u razvoju ka SDG-ima. EU usto mora sistematski pratiti ova prelijevanja i vršiti procjenu uticaja na evropske politike prema drugim zemljama i globalnim javnim dobrima, posebno se oslanjajući na rad Zajedničkog istraživačkog centra, Evropske agencije za okoliš i Eurostata u oblasti računovodstva baziranog na potrošnji.

Višegodišnji finansijski okvir, NextGenEU i Mehanizam za oporavak i otpornost su finansijska oružja koja će ubrzati transformaciju EU u periodu 2021–2027. Mehanizam za oporavak i otpornost ima mnogo prednosti jer u sebi kombinuje reforme i investicije i u principu je u velikoj mjeri zasnovan na učinku. Razumijevanje stepena usklađenosti između Nacionalnih planova za oporavak i otpornost (NRRP-a) i konkretnih SDG izazova na koje se odnose predstavlja važan korak koji će osigurati da Mehanizam odgovara svojoj svrsi, odnosno da "usmjerava i gradi održiviju, otpornu i pravedniju Evropu za sljedeću generaciju, u skladu sa ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih nacija". U kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost, ključni izazov je osigurati da zbir ovih nacionalnih planova oporavka vodi u koherentne i ambiciozne SDG transformacije cijele EU, uključujući i transformaciju energetske i prehrambene-zemljišne sistema.

Iako se mali broj dostupnih NRRP-a eksplicitno poziva na SDG-e, temeljnom analizom konkretnih mjera iz dva plana (Italija i Španija) je otkriveno da pokrivaju sve SDG-e, iako u različitom stepenu. Naša temeljna analiza NRRP-a je ove godine usmjerena na Italiju i Španiju - dvije zemlje koje će primiti neke od najvećih iznosa kroz Mehanizam za oporavak i otpornost. U smjernicama za izradu NRRP-a koje je Evropska komisija pripremila za države članice nema eksplicitnog spomena SDG-a. Naši nalazi ukazuju da SDG-i kojima je u NRRP-u posvećeno najviše mjera i najveći budžet nisu uvijek oni SDG-i koji za zemlju predstavljaju najveći izazov (u skladu sa SDSN-ovim SDG indeksom i instrument tablom). Konkretno, bez obzira na loše performanse u povezanim ciljevima, u italijanskom i španskom NRRP-u je manje mjera i sredstava posvećeno transformaciji prehrambenih sistema i načina ishrane ili ciljevima vezanim za biodiverzitet (SDG 2, SDG 14 i SDG 15) nego drugim SDG-ima.

Informacije sadržane u ovom dokumentu su **POD EMBARGOM do 14. dec 2021. u 5:00h C.E.T.**

Transformacija prehrambenih i zemljišnih sistema u cilju postizanja SDG-a

Zeleni plan, Farm-to-Fork i strategije za biodiverzitet postavljaju visoke ciljeve za održivost prehrambenih i zemljišnih sistema u EU, ali njihova implementacija u državama članicama EU i dalje predstavlja izazov. Poljoprivreda je ključna oblast integracija u Evropi i predmet je zajedničke evropske politike za period od skoro 60 godina. Komisija je pripremila skup preporuka za usklađivanje nacionalnih CAP planova sa ovim strategijama. Ali u kontekstu u kojem države članice imaju veću autonomiju pri odlučivanju o tome koje aktivnosti će biti uključene u novu CAP politiku, u odsustvu obaveznih ciljeva i jasnih kriterija za ocjenjivanje učinka postoji ozbiljan rizik da nacionalni ciljevi neće biti dovoljno ambiciozni da bi zbirno doveli do ostvarenja ciljeva EU u oblasti klime i biodiverziteta.

Iako Farm-to-Fork predstavlja prvu holističku strategiju u prehrambenom sistemu, nema jasnih kvantitativnih ciljeva kojima bi se pratio napredak na strani prerade i potrošnje. Potrošnja šećera i mesa u Evropi je trenutno pretjerana i vodi do negativnih zdravstvenih ishoda (SDG 3, Zdravlje i blagostanje) i većih troškova u zdravstvu. Štaviše, značajan dio ekološkog otiska EU nastalog u inostranstvu je vezan za potrošnju i proizvodnju mesa u EU. Niz studija je ukazao na globalne ekološke prednosti prelaska na zdravije načine ishrane, posebno za klimu. EU i države članice pojedinačno treba da ubrzaju transformaciju i prelazak na održivije načine ishrane, između ostalog i definisanjem održive i zdrave evropske dijetae.

Prehrambena preduzeća bi trebala objavljivati više podataka o aspektima vezanim za upravljanje nabavnim lancima i dobrim korporativnim građanstvom. Prehrambena industrija je ključ održivih prehrambenih i zemljišnih sistema i veću održivost mora posmatrati kao priliku za veću profitabilnost, otpornost i finansijsku uspješnost. Okvir zasnovan na četiri stuba predstavljen u ovom izvještaju pokriva sve korporativne aktivnosti i prehrambena preduzeća ga mogu koristiti da bolje usklade svoje aktivnosti sa SDG-ima. Pomak ka većem broju obaveznih zahtjeva – gdje bi preduzeća pratila i rješavala socioekonomske i okolišne uticaje cijelog njihovog nabavnog lanca – bi mogao rezultirati zaista ravnopravnim uslovima poslovanja. Malim i srednjim prehrambenim preduzećima treba podrška da nauče "gramatiku" održivosti i integrišu principe održivosti na nivou uprave. Razmjena i valorizacija najboljih praksi bi im mogla biti od pomoći u tom procesu.

EU se u evaluaciji politika intenzivno oslanja na modele, ali veliki jazovi otežavaju sveobuhvatan pregled potencijalnih efekata Farm-to-Fork i strategija biodiverziteta. U studijama koje ispitivale efekte Farm-to-Fork strategija posmatrane su samo mjere na strani proizvodnje, pretpostavljeno je odsustvo promjena u trenutnim proizvodnim sistemima i nije uzeta u obzir povratna sprega između kvalitetnijeg okoliša i poljoprivrede. Efekti ovih strategija na prihode proizvođača i potrošača u EU u modelima i red veličine prelijevanja na ostatak svijeta u velikoj mjeri zavise od evolucije cijena koju je teško predvidjeti. U ovom kontekstu, inicijative za kolaborativno modeliranje kao što je Konzorcijum FABLE (prehrana, poljoprivreda, biodiverzitet, korištenje zemljišta i energija) mogu osigurati transparentan i inkluzivan proces modeliranja da bi podržale usklađivanje nacionalnih strategija sa EU i globalnim ciljevima održivosti.